

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Σε κάθε τεύχος, στη στήλη αυτή, θα καταγράφονται τα παλιά ή νέα θεατρικά έργα, που αποφασίστηκε να γυριστούν ταινίες από διάφορες κινηματογραφικές εταιρίες, σ' όλοκληρο τόν κόσμο.

Θρυλική μορφή της Κομμέντια ντελλ' Άρτε ο «Πουλιτσινέλα», έχει γοητεύσει τόν διάσημο Ιταλό σκηνοθέτη Ρομπέρτο Ροσσελίνι και μιά νέα ταινία του έχει ήρωα τόν ήθοποιό του 17ου αιώνα Πολισινέλα, που πέρασε στην ιστορία του Θεάτρου με τήν μάσκα του Πολισινέλα. Τόν ρόλο θα υποδυθεί ο Σάρλ Άζνα-βούρ.

Νεοφερμένος στόν Κινηματογράφο ο 'Ιονέσκο, είναι ο σεναρίστας άλλα και ο σκηνοθέτης ενός άπ' τ' άσκ' του σπουδαιώτου Γαλλικού φίλμ «Τά έπτά θανάσιμα άμαρτήματα». Στήν «Όργη»—αυτό είναι τό θέμα του σκέτς—δίνεται ανάγλυφη ή 'Ιονεσκή Ιδιοσυστασία. Σ' ένα μικρό, γαλήνιο, εύτυχιμένο χωριουδάκι άρχίζει ένας σύζυγικός καυγάς, καθώς ο σύζυγος βρίσκει στή σούπα του μιά μύγα! Κυριεύεται από τρομερή όργη και βρίζει τή γυναίκα του. 'Αλλ' ή «όργη» σάν μιά μικρή υπάλλα χιονιού μετατρέπεται, γρήγορα, σέ χιονοστιβάδα, που παρσούρει τά πάντα στό πέρασμά της: τούς γείτονες, τή χωροφυλακή, τήν πυροσβεστική ύπηρεσία, τή Νομαρχία, τήν Κυβέρνηση.... 'Η παγκόσμια σύρραξη είναι μοιραία. Και τό 'κλύ' του σαρκαστικού παινιδιού του Εύγένιου 'Ιονέσκο είναι ή εμφάνιση μιάς έκφωνήτριας τής Τηλεόρασης που άναγγέλει τό τέλος του Κόσμου και τής Όργης!...

Τό νέο φίλμ του Κλώντ Σαμπρόλ—ένος από τούς πιο γνωστούς άκρόσωπους του Γαλλικού «Νέου Κύματος»—έχει τόν τίτλο «Ό φιλία». Χωρίς νά 'χει άμεση σχέση με τήν ήρωίδα του Σαιζπηρικό «Άμλετ», τό φίλμ του Σαμπρόλ τοποθετείται κάτω άπ' τόν άστερισμό του Σαίξπηρ με μιά Ιδιοτυπία, σύγχρονης μορφής, επέκταση. Δηλαδή, ένας νέος, βαθύτατα έπη-ρεασμένος από τήν φυσιολογική όμοιότητα του με τόν Σαιζπηρικό ήρωα έπιχειρεί νά μετατρέψει σέ Όφηλία μιά νεαρή κοπέλα. Τό τέλος ταυτίζεται με τό άναπόφευκτο δράμα, μακρινό άλλα ένκρινη αντίλαλο του Σαιζπηρικού έργου. Πρωταγωνιστούν ή 'Αλίνα Βάλλι, ή Ζυλιέτ Μενιέλ, ο 'Αντρέ Ζοσλύν, Κλώντ Σερβάλ, Ρομπέρ Μπυριέ.

Τό θεατρικό έργο του Ντύρεματ «'Η έπίσκεψη τής γηραιάς κυρίας»—που παρουσίασε, πέρσι, με έπιτυχία τό 'Εθνικό Θεάτρον—θά μεταφερθεί στήν όδόν με σκηνοθεσία του Βρετανού Λή Τόμπσον και πρωταγωνίστρια τήν 'Ινγκριντ Μπέργκμαν. Τόν κύριο άνδρικό ρόλο θα υποδυθεί ο 'Αντον Κούην.

Κάθε έργο του Τεσετή Ούίλλιαμς βρίσκεται κάτω από διπλό άστερισμό: Θεάτρο και Κινηματογράφος. 'Ο Ούίλλιαμς είναι ο κατ' έξοχήν εύνοημένος από τόν Κινηματογράφο θεατρικός συγγραφέας («Λεωφορείο ο πόθος», «Ρόζ-τατού», «Ξαφικά πέρσι τό καλοκαίρι», «'Η λυσοσμένη γάτα», «Καλοκαίρι και καταχνιά» κ.ά.). Βενιαμίν τών σχέσεων Ούίλλιαμς-Χόλ-λυγοντ, «Τό γλυκό πουλί τής νεϊόττης». Πρωταγωνιστούν ο Πάολ Νισύμαν, ή Τζέραλντιν Πέτζι και ή Σίρλεϋ Νάιτ. Σκηνοθεσία του Ρίτσαρντ Μπρούκς. Τά 'έξωτερικά' τής ταινίας γυρίσθηκαν στό Σάν Πέντρο του Ειρηνικού, όπου διαδραματίζεται τό έργο του Ούίλλιαμς.

'Η θεατρική διασκευή τής νουβέλας του Γκόγκολ «Νύχτα πριν άπ' τ' Χριστούγεννα» άποτελεί τή βάση του σεναρίου μιάς νέας Σοβιετικής ταινίας, που σκηνοθετεί ο 'Αλέξανδρος Ρόου. Πρωταγωνιστούν οί Λουτσιμίλλα Μιζνικόβα, Γιούρι Τβάρωφ, Γκέοργκ Μιλιάρα κ.ά. 'Επίσης μεταφέρεται στην όδόν

ο «Κατεργαράκος» του Μ. Σολόχωφ από τόν σκηνοθέτη Ε. Κορογκώφ. Τόν πρώτο ρόλο του έργου, υποδυεται ο έξάχρονος Βελού-δια Σεμιόνωφ.

Τό θεατρικό δράμα του Ντιέγκο Φάμπρι «'Η δίκη του Χριστού»—τό έργο έχει περιληφθεί στό δραματολόγιο και του 'Εθνικού μας Θεάτρον—πρόκειται νά γυρισθεί ταινία από τόν Γάλλο σκηνοθέτη Ζάν-Πιέρ Μελβίλ.

«'Η θαυματοποιός» τό γνωστό θεατρικό έργο του Ούίλλιαμ Γκίψον, που παίχθηκε στήν 'Αθήνα με τόν τίτλο «Τό θαύμα τής

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ "ΘΕΑΤΡΟ"

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Δυό στίχοι στόν Πρόλογο τών 'Βαχχών' στό παλάτι κοντά και παραδίπλα χαλάσματα σπιτιού που γκρεμισμένον γυνήκαν, από λάθος μεταγραφής, ένας: στό παλάτι κοντά που γκρεμισμένο. 'Επίσης στήν ά' στήλη τής σελ. 58, στό στίχο:

πού τ' άραχλά σου χέρια έγρουε πράξει, τό 'σου' πρέπει νά είναι 'σας':

πού τ' άραχλά σας χέρια κτλ.

Τέλος, ή σημείωση τής σελ. 60: Φεύγει, σωστό είναι νά διορθωθεί: Φεύγουν.

Παρακαλώ νά δημοσιευθεί ή διορθωτική αυτή έπιστολή μου.

Εύχαριστώντας
ΠΑΝΑΓΗΣ ΔΕΚΑΤΣΑΣ

ΚΑΙ ΜΙΑ ΑΠΟΡΙΑ

'Αγαπητό «Θέατρο»,

Είλικρινή συγχαρητήρια για τήν έξοχη εμφάνιση και τό «πυκνό» σου περιεχόμενο. Κυριολεκτικά «συμπληρώνεις ένα κενό». Θά'θελα μόνο νά σταματήσω λίγο στήν «Κριτική τής Κριτικής» και ιδιαιτέρως σέ δύο σημεία:

Α'. 'Ο γαλλόθρονος κριτικός τής 'Αθηναϊκής εφημερίδας, — που δικαίως έμπαίζεται ως «άγγελο άνάδοχο»— είναι φανερό πώς έκαμε σύγχυση τής «Φαίδρας» του Ρακίνα με τόν 'Ιππόλυτο στεφανόφορο» του Εύριπίδη. Γιατί, καθώς είναι γνωστό, ο «Θηραμένης» αυτός, που, φυσικά, καμμιά σχέση δεν μπορεί νά'χει με τόν όμώνυμο άθηναίο πολιτικό του Ε' π. χ. αιώνα, είναι πλάσμα τής μεγαλοφυούς φαντασίας του Ρακίνα. Είναι, για τό γάλλο δραματουργό, ο «gouverneur» του 'Ιππόλυτου και στήν Ε' πράξη τής «Φαίδρας» του, ο Ρακίνας τόν βάζει νά διηγηθεί τόσο έξοχα τό θάνατο του ήρωα: A peine nous sortions des portes de Il était sur son char... [Trézène,

Β'. Μιά άπορία: Καμμιά θέση δεν είδα νά παίρνει ο «'Αστερίσκος» για κείνο που γράφτηκε σ' εφημερίδα τής πρωτεύουσας, από θεατρικό κριτικό, πώς δηλ. ο Αίγισθος, έλέφ σκηνοθέτη, σώζεται—δεν έκτελείται—στή σοφοκλειαν

'Αννυ Σάλλιβα» μεταφέρεται στήν όδόν από τόν 'Ιρβινγκ Ράππερ. Πρωταγωνιστεί ή 'Αν Μπάνκροστ, που υπεδύθη και στό Μπροντγουάιη τόν ρόλο τής κεντρικής ήρωίδας.

Μιά άπ' τις πρώτες 'Αγγλοϊταλικές συνεργασίες στόν κινηματογραφικό τομέα βασίζεται στό θεατρικό έργο του Ρομπέρτ Μάλλετ «Τό πλήρωμα συμπληρωμένο». Τό φίλμ έχει σκηνοθετηθεί από τούς Τζιόρτζιο Τζεναρέλι και Ρού Μπαίγκερ. Τό θέμα του αναφέρεται στόν ναυτικό πόλεμο, στή Μεσόγειο κατά τό 1941.

Πυρήνας του σεναρίου ή δράση δυό Ιταλών βατραχανθρώπων που έπιχειρούν νά πιάξουν στόν άέρα ένα 'Εγγλέζικο θωρηκτό. Τό θέμα έχει περισσότερο ψυχολογικό χαρακτήρα και λιγότερο περιπετειώδη τόνο. Μικτή και ή ομάδα τών ήθοποιών: οί 'Αγγλοι Τζών Μίλλς, Μάικλ Ράφ, Μόρια Γουότσον, Ρόμπερτ Στιού και οί 'Ιταλοι 'Εττορε Μάνι, Ρομπέρτο Ρίσο και Λεονάρτο Κορτζέ.

«'Ηλέκτρα» του Βασιλικού. 'Επειδή έχω άνατρέξει ήδη στό ίδιο κείμενο κ' έγραψα μάλιστα σχετικά και στό περιοδικό «Αιτωλικά Γράμματα», παραθέτοντας τούς άκρυφελούτους στίχους τής «'Ηλέκτρας» (1500—1510), μένω πάντα με τήν άπορία, άν ο Σοφοκλής ο ίδιος—κι όχι ο Σκηνοθέτης—έκτελεί ή όχι τόν Αίγισθο, άφού στους στίχους που άναφέρω, προσπικια ή μόνο «πικρής θανάς» διαγράφει ο ποιητής —κι όχι «έκτέλεση» του θρασυδειλου σφετεριστή του μυκηναϊκού θρόνου. Δέν θά μπορούσε τάχα νά μάς εξηγήσει κάποιος, σέ ποιόν άκριβώς στίχο του Σοφοκλέους βρήκε τό θάνατο του Αίγισθου, για νά μπορούσαμε έτσι κ' έμεις νά καταδικάσουμε «έπι έπιεικεία» και «χαρισμώ»,— ή ν' άπαλλάξουμε, άν πρέπει — τόν σκηνοθέτη του 'Εθνικού, άπ' αυτή τολάχιστον τήν κατηγορία: Με πολλή τιμή ΔΗΜ. ΓΙΑΚΟΣ

'Ο έπιστολογράφος μπορεί νά βρει τήν άπάντηση στους στίχους που συνοδεύουν τήν έξοδο του Χορού:

'Ω στέργμ' 'Ατρώε, ως πολλά παθόν δι' έλευθερίας μόλις έξήληθε τή νυν όρμη τελεωθών

'Η έλευθερία και τό στέριωμα του 'Ορέστη, δεν νοούνται, φυσικά, παρά με τό θάνατο του Αίγισθου, δώκτη του 'Ορέστη και σφετεριστή του θρόνου. 'Εξ άλλου, σέ καμμιά έκδοχή του μύθου ο 'Ορέστης δεν χαρίζει στόν Αίγισθο τή ζωή και, τό σπουδαιότερο, χωρίς τό θάνατο του Αίγισθου, δεν λύνεται τό δράμα. 'Αν ο 'Ορέστης οδηγεί τόν Αίγισθο μέσα στό παλάτι για νά τόν σκοτώσει—εκεί που σκότωσε κ' έκείνος τόν 'Αγαμέμνονα—(χώραί δ' ένθαπερο κατέκτανες πατέρα τόν άμόν, ως άν έν ταυτ' θάνησ), αντίο, είναι, βέβαια, ένα τέχνασμα του ποιητή, για νά γλυτώσει τούς θεατές από τό θέμα ένός φόνου. 'Ο «σκηνοθέτης», τελειώνοντας τό δράμα πριν νά μπάσει ο 'Ορέστης τόν Αίγισθο στό παλάτι, χαρίζει κατά ένα τρόπο στόν Αίγισθο τή ζωή και... δεν λύνει τό δράμα.